

REPORTAGE

HBVL

Belgische soldaten oefenen met
scherp aan Russische grensOorlogsspelletjes in
de Baltische staten

WASHINGTON - Terwijl Belgische pantserwagens deze maand met scherp oefenen in Litouwen, heeft het Pentagon voor de eerste keer sinds de nadagen van de Koude Oorlog zijn plannen voor een directe confrontatie met Rusland van onder het stof gehaald. Worden de Baltische staten het volgende toneel van de groeiende frictie tussen de NAVO en de Russen of is de dreiging tegen Estland, Letland en Litouwen het zoveelste staaltje van Poetins poker?

Ramstein Air Base, een paar kilometer van Kaiserslautern. Enkele Amerikaanse officieren buigen zich over een tafel. Het Russische leger is zonet de Baltische staten binnengevallen. De NAVO is in staat van oorlog. Tank-eenheden en infanteriebrigades worden in ijtempo gemobiliseerd en per vliegtuig, boot en trein richting oosten gedirigeerd. Vanuit de Verenigde Staten wordt de 82nd Airborne Division ter hulp geroepen om mee te helpen de Russische opmars te stuiten.

Het is een van de vele *war games* - of levensechte simulaties - die de afgelopen maanden overal in Amerikaanse basissen in Europa werden gehouden. Na meer dan twee decennia amper aandacht te hebben gehad voor Rusland, haalde het Pentagon onlangs zijn plannen voor een directe confrontatie met Rusland opnieuw van onder het stof. Daar lagen ze al sinds 1991, de nadagen van de Koude Oorlog.

Nooit doordacht

Maar 1991 is 2015 niet. De realiteit is in een kwarteeuw drastisch veranderd. De grens van de NAVO ligt niet langer in de vlaktes van centraal-Duitsland, maar duizend kilometer naar het oosten. In Polen, en nog verder, in de Baltische staten Estland, Letland en Litouwen.

En het is precies daarover dat de Amerikanen en met uitbreiding de hele NAVO zich zorgen maken. "De Baltische staten zijn heel moeilijk te verdedigen", zegt Alexander Mattelaer, professor bij het Institute for European Studies aan de Vrije Universiteit van Brussel. "Dat weet trouwens niet alleen de NAVO, maar ook Rusland. En na Oekraïne maken heel wat mensen in Oost-Europa zich zorgen over de opbouw van Russische troepen. Daarom dat op de NAVO-top in Wales afgelopen jaar ook besloten is om zich weer meer beginnen te kwijten van de traditionele taak, namelijk de bescherming van de territoriale integriteit van de NAVO-landen. Al die

De Baltische staten zijn heel moeilijk te verdedigen. Dat weet niet alleen de NAVO, maar ook Rusland

Alexander
MATTELAER
Institute for
European
Studies

vraagstukken - zoals hoe we de Baltische staten zouden verdedigen - waren nog nooit doordacht."

Belgen in Litouwen

Precies in die context passen de oefeningen die de NAVO deze maand in Litouwen houdt. Ook België doet mee. De afgelopen weken verschepte Defensie zo'n 90 pantservoertuigen naar Litouwen voor de oefening *Baltic Piranha*, waaraan bijna 300 Belgische soldaten deelnemen, samen met Luxemburgers en Amerikanen.

"Precies wat in Wales werd afgesproken in het Readiness Action Plan (RAP)", zegt professor Sven Biscop, defensiespecialist en directeur van het Brusselse Egmontinstituut voor Internationale Betrekkingen. "De NAVO wil paraat staan om snel troepen te kunnen sturen naar onze oostgrenzen door middel van het oprichten van zogenaamde *High Readiness Task Forces*, eenheden die altijd alert zijn en razendsnel ter plekke kunnen komen."

Precies daarom vroeg het Amerikaanse leger ook aan ons land om de basis

van Zutendaal opnieuw in gebruik te mogen nemen. Daar zal in de nabije toekomst wellicht weer Amerikaans materieel worden opgeslagen, zoals tanks, pantservoertuigen en munitie. "De VS gebruiken die logistieke hubs om troepen uit te kunnen zenden, zonder hier ook soldaten te stationeren", zegt Biscop. "Die worden als het nodig is per vliegtuig ingevlogen en kunnen dan meteen hun voertuigen nemen en vanuit Zutendaal de E314 oprijden richting oosten."

Maar wat bleek uit de Amerikaanse *war games* in Ramstein en elders? Zelfs al sturen de NAVO en de VS alles wat meteen beschikbaar is ter plaatse, dan nog is het onmogelijk om een traditionele Russische inval te kunnen weerstaan. Na twee decennia amper aandacht te hebben gehad voor een Russische dreiging, is dat een ontluisterende conclusie voor het Pentagon. Al zeggen Amerikaanse defensiespecialisten wel dat uiteindelijk - nadat er massaal versterkingen zouden worden aangevoerd uit de Verenigde Staten - het grondgebied van de Baltische staten heroverd zou kunnen worden.

Door Timmie
van Diepen

